

IKC HET ZWANENBOS

KERN KINDEROPVANG | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERMEER

Feb 2021
nr. 1

OUDERBETROKKENHEID

TALK WITH US

*Werknemers Zwanenbos
Lector Carolien Gravesteijn*

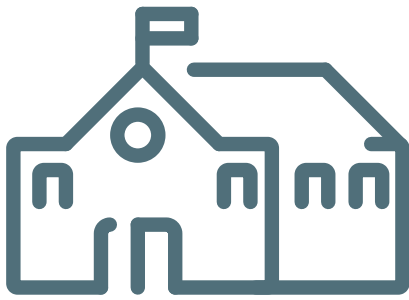
**FOOD
PARTY**

YOU'RE INVITED TO AN

Spelletjes middag

VOOR OUDERS & LEERKRACHTEN

**OUDE
BETROKKENHEID
IN ONDERWIJS**

WIE ZIJN WIJ?

STUDENTEN VAN DE MINOR BREDE
BUURTSCHOOL

In de minor Brede Buurtschool hebben we kennis gemaakt met de uitwerking in de praktijk van de Brede Buurtschool.

Met (gast)colleges zijn thema's uitgediept zoals interprofessioneel samenwerken, diversiteit in school, de LeerKansenProfiel aanpak, betrokkenheid van ouders en samenwerking met jeugdzorg. Dit tijdschrift is ons eindproduct voor de minor Brede Buurtschool waarin we onze creativiteit en de kennis vanuit de minor met jullie delen in samenwerking met Het Zwanenbos.

Hi ik ben Savina en ik ben een derdejaars pedagogiek student. Een paar van mijn kwaliteiten zijn dat ik goed kan schrijven, gemakkelijk verbanden kan leggen en erg gemotiveerd ben, ik heb daarom ook met plezier aan dit tijdschrift gewerkt. Ik heb bijvoorbeeld de gastcolumn over de samenwerking tussen de ouders en de school en Rudy van der Bovenkamp geschreven. Ook heb ik meegewerkt aan de interviews en heb ik de vacature voor de medezeggenschapsraad vormgegeven. Ik ben erg trots op ons eindresultaat en ik hoop dat het voor de lezers ook nuttig kan zijn.

Ik ben Aysenur Yesiloglu (20) en derdejaars pedagogiekstudent aan de Haagse Hogeschool. Sindsdien verdiep ik me in vraagstukken over opvoedingsproblemen. Op de werkvloer vind ik het interessant om te observeren en verbanden te leggen met de literatuur. Ook bij het vormgeven van het tijdschrift hebben Vanessa en ik ons verdiept in een heel interessant vraagstuk over de verschillen in verwachtingen wat betreft ouderbetrokkenheid. Daarnaast heb ik samen met Evelien een belangwekkend interview gehad met Carolien Gravesteijn, lector Ouderschap en Ouderbegeleiding aan Hogeschool Leiden waar zowel ouders als professionals in het onderwijs veel baat bij zullen hebben.

Ik ben Chris, 19 jaar oud en studeer al drie jaar aan de pabo om juf te worden. Mijn hobby's zijn dansen, lezen en muziek luisteren. Ik heb verschillende bijdrage aan dit tijdschrift geleverd. Ik heb het editorial geschreven, de enquêtes vormgegeven, recepten verzamelt en het tiplijstje ontworpen. Ik ben een enthousiaste groepsgenoot die het niet erg vind om initiatief te nemen. Samen met mijn groepsgenoten hebben we veel (leuke) ideeën verzamelt voor ons tijdschrift en onze expertises gebundeld. Persoonlijk vind ik dat we allemaal erg hard aan het tijdschrift hebben gewerkt. We wilde het vanaf het begin alle vijf tot een goed einde brengen en dit is gelukt met een mooi eindresultaat.

Mijn naam is Vanessa Zimmerman en ik ben derdejaars student van de opleiding social work. Ik ben flexibel in de zin dat ik bereid ben om snel te schakelen en taken te voldoen. Ik geef niet snel op, ik ga door tot ik mijn doel heb behaald. Ik vind dit een belangrijk karakter om te bezitten omdat je op deze wijze doelen die je voor het oog heb kan behalen. Als projectgroep hebben wij verschillende taken verdeelt. Mijn bijdrage in het projectgroep was het uitwerken van het hoofdartikel samen met Aysenur, interview van de leerkracht, het uitwerken van gastcollege's, eind PowerPoint en het oriënteren over het Zwanenbos.

Ik ben Evelien, ik ben 25 jaar oud en ik ben social work (voormalig cmv) student. Via mijn opleiding ben ik bekend met verschillende organisaties. Zo heb ik stage gelopen bij Musicon en het lectoraat inclusive education. Ook ben ik via werkveldbezoeken langs geweest bij verschillende organisaties, waaronder het Haags HipHop centrum en een buurthuis en Ypenburg. Mijn interesses liggen bij participatiebevordering, kunst en cultuur. Bij deze minor heb ik interviews afgenomen met de directeur van het zwanenbos en met de lector ouderschap en ouderbegeleiding. Ook heb ik de activiteit ontworpen en de recensie geschreven over de documentaire serie 'Klassen'.

Met dank aan: Corine Barendregt, Carolien Gravesteijn, Ellen Kramer, Ottelie Overeijnder, Rudy van der Bovenkamp, de werknemers, leerkrachten en ouders van Het Zwanenbos

INHOUD

5

Editorial

6

**Gastcolumn Rudy van der Bovenkamp
'Waarom ouderbetrokkenheid?'**

7

Recept: Pannenkoekentaart

9

**Ouderbetrokkenheid vanuit het
perspectief van Het Zwanenbos**

11

Recensie: Klassen

13

Enquête

14

**Ouderbetrokkenheid maakt verschil in
onderwijs**

18

Recept: Vistaco's

20

**In gesprek met Carolien Gravesteijn
Lector Ouderschap & Ouderbegeleiding**

23

Recept: Fudge brownie

25

Activiteit

29

Vacature MR

30

Recept: Bladerdeeg met fruit

32

**Tijplijst: bezienswaardigheden in
Zoetermeer**

Het Zwanenbos: Ouderbetrokkenheid

De meeste mensen zullen bij het woord brede buurtschool denken aan iets groots, dit vanwege het woord breed. Breed qua cultuur, breed aan faciliteiten. Deze mensen hebben geen ongelijk, maar een brede buurtschool is nog veel meer.

Brede buurtscholen zijn organisaties waarbij verschillende partijen samenwerken aan de ontwikkeling van het kind. Deze verschillende partijen zijn bijvoorbeeld de kinderopvang, buurthuizen, sportverenigingen, culturele instellingen, etc. (Den Haag, 2020). Ouders spelen hierin ook een grote rol, zij zorgen ervoor dat de ontwikkeling van het kind thuis doorgaat en niet stopt op het moment dat het kind de voordeur van de school uitstapt. De ontwikkeling van het kind kan beter ondersteund worden als alle partijen die verbonden zijn met het kind meewerken. In een brede buurtschool wordt door de verschillende partijen aan gezamenlijke doelstellingen gewerkt om de ontwikkeling van het kind zoveel mogelijk te optimaliseren en het beste uit het kind te halen.

Tekst: Chris van Veen

In dit tijdschrift wordt er verder ingezoomd op de brede buurtschool. We gaan kijken naar de school Het Zwanenbos, dit is zo'n brede buurtschool. Het Zwanenbos werkt samen met verschillende instanties, zoals het speeltaalhuis en de buitenschoolse opvang (BSO). Het thema wat voornamelijk aan bod zal komen is de ouderbetrokkenheid op Het Zwanenbos. Samen met een groep van 5 studenten van de Haagse Hogeschool hebben wij dit tijdschrift ontworpen voor de ouders/verzorgers en de leerkrachten van Het Zwanenbos. We doen ieder verschillende opleidingen van social work en pedagogiek tot de pabo. We hebben allemaal onze expertise en kennis gebruikt om een zo goed mogelijk tijdschrift te ontwerpen.

In dit tijdschrift zal veel te vinden zijn over Het Zwanenbos. Zo hebben we onderzoek gedaan naar de school en de ouderbetrokkenheid. We hebben de directeur, IB-er en een leerkracht kunnen interviewen. Ook hebben wij de ouders een enquête gestuurd en hiervan zullen de resultaten ook te vinden zijn in het tijdschrift. Daarnaast hebben wij via de Hogeschool Leiden een interview kunnen houden met een lector die gespecialiseerd is in ouderschap/ouderbetrokkenheid. Een verdere uitwerking van het gesprek dat wij met haar hebben gehad is te vinden in het tijdschrift.

Er ontstaat nog wel eens verwarring over wat ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie precies is. Betekent het nou hetzelfde of is het iets anders? In het tijdschrift kunt u een column vinden over een gastcollege dat wij als studenten hebben gehad. Dit gastcollege was van Rudy van der Bovenkamp, werkzaam bij stichting Brede Buurtschool. Hij wist ons veel te vertellen over ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Ook heeft de directeur tijdens het interview laten weten hoe hij hier naar kijkt, dit staat beschreven in het tijdschrift.

Als laatste geven wij ook nog een aantal leuke tips voor activiteiten die u met uw kinderen kunt doen. We hebben een aantal simpele recepten in het tijdschrift verwerkt die u samen met uw kinderen kunt bakken/koken. Ook hebben wij een tiplijstje toegevoegd van bezienswaardigheden die u samen met uw kind kunt bezoeken in en rondom Zoetermeer. Ook staat er een recensie over de serie Klassen en een vacature voor de MR in het tijdschrift.

Zoals al eerder is benoemd is dit een tijdschrift met het thema ouderbetrokkenheid op Het Zwanenbos. Wij hebben een activiteit ontworpen en uitgewerkt om deze ouderbetrokkenheid te optimaliseren. Alleen vanwege COVID-19 is het momenteel niet mogelijk om deze activiteit ook daadwerkelijk uit te voeren. De activiteit die wij beschreven hebben in het tijdschrift is dus een fictieve activiteit. Deze zal, zolang het coronavirus er nog is, dus niet plaatsvinden. Wie weet kan dit alsnog gebeuren als Nederland corona-vrij is. Dit hoort u dan uiteraard van de school.

WAAROM OUDERBETROKKENHEID?

TEKST: SAVINA TSIRIDIS IN SAMENWERKING MET RUDY VAN DER BOVENKAMP

Ben jij een ouder of docent die het beste wil voor zijn of haar kind of leerling? 'Ja natuurlijk!', krijg je dan als antwoord met een verontwaardigende blik die erop wijst dat de vraag onnodig was. Dan zijn we het daar in ieder geval over eens. Maar hoe bereik je nou de beste ontwikkelingskansen voor een kind? Rudy van der Bovenkamp is een adviseur bij Stichting Brede Buurtschool Den Haag en heeft een interessante visie op samenwerking tussen ouders, school en omgeving die terug te vinden is in deze column.

Ontwikkelingskansen voor kinderen vergroten blijkt in de praktijk nogal lastig te zijn, vaak hebben ouders een drukke planning om het werk, het zorgen voor hun kind, het huishouden bij te houden, en talloze andere taken te combineren. Dit brengt stress met zich mee waardoor het allemaal nog lastiger kan lijken. Maar toch wil je je kind de best mogelijke ontwikkelingskansen geven, dit lukt helaas vaak niet alleen. Hier komt vaak de hulp en ondersteuning van leerkrachten bij kijken, dit is immers hun taak toch?

Als we aan een leerkracht zouden vragen wat hun taak is, komt er een heel boekwerk bij kijken. Ja het onderwijzen van kinderen en de ontwikkeling stimuleren is de voornaamste taak van een leerkracht maar de administratie en talloze overleggen worden door ouders vaak over het hoofd gezien.

Stel er zit een kind bij je in de klas die het niet zo goed doet met lezen, hier wil je als leerkracht verandering in brengen door het kind extra oefeningen op school te laten doen en extra aandacht aan het kind te besteden. Na een tijdje blijkt dat het kind maar weinig vooruit is gegaan. Er is dus iets anders nodig om de taalvaardigheid op te krikken. Hier kan de samenwerking tussen ouder, onderwijs en omgeving betekenis in brengen.

'Een kind kan zich optimaal en breed ontwikkelen als zowel het bij de ouders, thuis, goed gaat en er kwaliteit en veiligheid is op school en in de omgeving, en daar moet een binding tussen zijn. Je merkt dat eigenlijk het meest als een van die drie pilaren niet meer in verbinding is. Hoe goed de rekenles ook is en hoe goed die les ook gegeven is die dag, als je een kind hebt dat in de middag naar huis gaat en er totaal geen stimulerende thuisontwikkeling is, zal dat kind [hoe vervelend dat ook is] zich ook nooit echt optimaal kunnen ontwikkelen'. Rudy van der Bovenkamp, Stichting Brede Buurtschool, Den Haag.

Om de ontwikkeling van het kind met een achterstand in de taalvaardigheid te stimuleren is dus meer nodig dan oefening op school. De leerkracht besluit om een gesprekje te voeren met de ouders om te kijken wat mogelijk is. De ouders geven aan het zelf al erg druk te hebben en vinden het Nederlands soms zelf al erg lastig en zien daarom geen mogelijkheden om hun kind te helpen met school. De leerkracht begrijpt dit maar geeft nog niet op, er moet ergens toch een mogelijkheid liggen? De moeder geeft aan wel tijd te hebben om haar kind te helpen maar dat ze niet over de juiste vaardigheden beschikt en dat ze bang is om het fout te doen. De ouders en de leerkracht bedenken samen om een keer per week een half uurtje na schooltijd taalles te geven aan het kind. Zo hoeven de ouders niet alles alleen te doen en als de ouders het eenmaal onder de knie hebben, kunnen ze hun kind thuis gaan helpen. De oplossing leek erg ver te zoeken maar met een gesprek tussen ouders en leerkracht zijn ze samen tot een oplossing gekomen. Het hebben van een goede relatie en goed contact tussen ouders en leerkracht is een van de belangrijkste samenwerkingsverbanden die je kunt hebben in het licht van ontwikkelingskansen voor kinderen. Vaak ligt de oplossing dichterbij dan je denkt.

Pannenkoeken taart

RECEPT VAN: VAN DAALEN BUISSANT DES AMORIE, S & J. (2020) *LEKKER & SIMPEL ZOET*. BERTRAM + DE LEEUW UITGEVERS BV

Recept voor ongeveer 8 personen

Tijd: 30 min

Benodigdheden:

- 2 eieren
- 250 gram bloem
- 500 ml melk
- snufje zout

Voor de vulling en de topping:

- 3 eetlepels jam (aardbeien of frambozen jam)
- 100 ml Griekse yoghurt
- 150 gram mascarpone
- 125 gram frambozen
- 125 gram aardbeien
- 125 gram blauwe bessen
- poedersuiker

Bereidingswijze:

1. Meng in een kom de eieren, bloem, melk en zout. Meng dit tot een egaal beslag.
2. Verwarm boter in de pan. Verdeel met een soeplepel wat beslag in het midden van de pan. Beweeg de pan heen en weer zodat het beslag zich verdeelt over de hele pan.
3. Bak de pannenkoeken ongeveer 2-3 minuten tot de bovenkant droog is. Draai de pannenkoek om en bak nog 1-2 minuten op de andere zijde. Haal de pannenkoek uit de pan en begin met de volgende totdat het beslag op is.
4. Meng de jam, Griekse yoghurt en mascarpone door elkaar. Snijd al het fruit in stukjes en meng dit er ook doorheen.
5. Besmeer elke pannenkoek met dit mengsel en stapel de pannenkoeken op elkaar.
6. Versier de bovenkant van de pannenkoekentaart met het overige fruit. Bestrooi als laatste nog met wat poedersuiker.

Ouderbetrokkenheid vanuit het perspectief van Het Zwanenbos

Tekst: Savina Tsiridis, Vanessa Zimmerman en Chris van Veen

Wij hebben drie interviews gehouden met medewerkers van Het Zwanenbos. Een leerkracht, een intern begeleider en de directeur hebben hun mening en inzichten gegeven over het onderwerp ouderbetrokkenheid.

1. Interview met de leerkracht

'De samenwerking met ouders is belangrijk', leerkracht Het Zwanenbos.

De ouderbetrokkenheid is een onderwerp waar nog hard aan gewerkt moet worden, aldus de leerkracht. Het is een wens van de school om dit te vervullen maar na jaren verschillende pogingen te hebben gedaan zijn zij nog steeds niet waar zij willen zijn. COVID-19 maakt het de situatie nog moeilijker om progressie te boeken.

Volgens de leerkracht bevinden alle leerlingen zich in een goede leefomgeving, Dit is specifiek gericht op haar eigen klas. De leerkracht geeft aan dat de meeste leerlingen in de buurt wonen, zij komen dan ook lopend of met de fiets. De leerlingen die verder wonen worden door de ouders met de auto gebracht of met het openbaar vervoer.

Door de omstandigheden van COVID-19 is de communicatie met de ouders sterk verlaagd. Voorheen was de communicatie matig en het is hierdoor alleen maar verslechterd sinds de ouders de school ook niet mogen betreden. Ondanks dit probeert de leerkracht via verschillende wegen het contact op te wekken. Doormiddel van schoolWapps (een middel zoals Whatsapp) is de leerkracht in staat om te communiceren met de ouders van de leerlingen. Voor nu is dit de meest efficiënte manier om de communicatie te onderhouden

Wat voor bijdrage kan de ouderbetrokkenheid leveren?

Ouders kunnen een grote bijdrage leveren bij de ontwikkeling van het kind als zij zich meer betrekken bij de school. Wanneer het om school gerelateerde zaken gaat hebben zij grote invloed hierop. Het verloopt allemaal soepeler als zij goed kunnen communiceren met de school.

2. Interview met de intern begeleider

Sinds de situatie die COVID-19 heeft gecreëerd hebben we gemerkt dat alles stil komt te liggen. Normaal gesproken kwam er elke woensdagochtend een vast groepje van 10 moeders naar de ouderkamer om met elkaar in gesprek te gaan. Het is nu nog lastiger om ouders te vinden die mee willen doen aan activiteiten in de school.

Middels ouderbetrokkenheid hoopt de school de leeropbrengsten van de leerlingen te verhogen.

De school en de ouders wilden graag een mogelijkheid om vragen te stellen daarom heeft de school geregeld dat er elke ochtend iemand van de directie of de intern begeleider op beide schoolpleinen staat om in gesprek te kunnen gaan. Sommige ouders zijn hier gemotiveerder in dan anderen. Wanneer blijkt dat de groepsleerkracht moeilijk contact kan krijgen met een ouder zal de IB'er of de directie stappen zetten om deze ouder alsnog te bereiken.

'Wanneer ouders weten wat er speelt in de groep, wat hun kind moet leren of weten, kunnen zij veel beter een ondersteunende rol vertolken.'

Over het algemeen verloopt het contact tussen de ouders en de intern begeleider erg goed. Sommige ouders spreken de intern begeleider dagelijks op de rand van het schoolplein. Overleggen tussen de leerkracht, de ouders en de intern begeleider verlopen vaak ook erg prettig.

3. Interview met de directeur

De ouderbetrokkenheid is een punt waar het Zwanenbos hard aan werkt. Dit verloopt namelijk nog niet altijd zoals ze zouden willen. De directeur vertelde dat het zeker nu in deze corona tijd lastig is om het contact met ouders goed te onderhouden omdat de ouders de school niet meer in mogen. Het is dus lastig om een kort praatje te maken met ouders, wat voorheen simpel was aangezien ouders de school in konden lopen. Het Zwanenbos probeert het contact zo optimaal mogelijk te houden. Zo gaat de directeur bij ontvangst bij de deur staan zodat ouders toch een kort praatje kunnen maken. Na schooltijd lopen de leraren mee naar buiten met de leerlingen zodat de leerkrachten ook de kans hebben om de ouders te blijven zien en te blijven spreken.

''Het doel is dat uiteindelijk de ouders en de school met elkaar werken aan de ontwikkeling van het kind en dat dit wat oplevert voor het kind. We zouden graag willen zien dat meer ouders de kinderen thuis helpen, bijvoorbeeld met lezen of huiswerk. Het is belangrijk dat de ouder niet alleen betrokken is bij de school, maar ook bij het kind.''

Ouderbetrokkenheid en samenwerking met ouders

Er is een verschil tussen de termen ouderbetrokkenheid en samenwerking met ouders. Je hebt ouderbetrokkenheid dit is het betrokken zijn bij je kind, je kind helpen ontwikkelen door bijvoorbeeld thuis met ze te lezen. Het Zwanenbos probeert ouders vanaf het begin te stimuleren en te betrekken. De ouders weten namelijk precies wie het kind is en hoe hun kind in elkaar zit. Samenwerking met ouders, oftewel ouderparticipatie, is het meehelpen in de school, bijvoorbeeld met lezen of helpen met activiteiten. Dit is duidelijk iets anders dan ouderbetrokkenheid.

Wij hebben de directeur gevraagd wat zijn ideale beeld is van de school met betrekking tot ouderbetrokkenheid. Hierbij niet aan grenzen denkend zoals bijvoorbeeld corona. Zijn antwoord was hierop: 'Ouders betrokken bij kinderen en ondersteunen van kinderen'. Ouders kunnen hun kinderen actief op weg helpen.

K L A S S E N

Een dubbelzinnige titel voor een veelomvattend programma. Gaat het nu om school klassen of om klassen in de samenleving? Het antwoord is naar mijn mening allebei

TEKST: EVELIEN SOMERS

In deze documentaire volgen wij een aantal kinderen en leerkrachten uit Amsterdam Noord, een stuk Nederland waar mensen van alle opleidings- en inkomensniveaus lijken te leven.

Ik geef deze serie vijf uit vijf sterren****. De serie geeft mooie portretten van een aantal mensen weer en legt tegelijkertijd vast hoe misstanden als kansenongelijkheid er in Nederland uitzien.

KANSENGELIJKHEID...

Een voorbeeld hiervan is Anyssa van tien. Ze is een slimme meid en doet het goed op school, tenminste aan het begin van de serie. Nadat een oom van haar was neergestoken kwam ze doodmoe op school omdat ze begrijpelijk geen oog had dichtgedaan. Er spelen meer problemen thuis. Anyssa woont bij haar opa en oma, hoewel zij moeten rondkomen met hulp van de voedsel- en kleding bank heeft ze het er goed.

Maar haar moeder is de officiële voogd van Anyssa en kan haar op elk moment weghalen, dit zorgt bij Anyssa voor veel onzekerheid en zorgen. De documentaire laat zien hoe zij tussen de middag een dichte deur aantreft en zonder te lunchen weer naar school komt. Ze zit nu vaker gapend in de les en haar opdrachten zijn niet af. Ook is zij gezakt in haar schooladvies.

Een ander voorbeeld is Gianni van 13. Hij belande ondanks zijn hoge cito-score op een VMBO-zorgschool. Gianni verveelt zich enorm en is weinig gemotiveerd. Hij komt veel te laat en spijbelt. In de derde aflevering krijgt de school een telefoontje, Gianni zit vast. De leerkrachten zijn zichtbaar aangeslagen, maar wat kunnen ze doen? Ze kunnen hem niet op school opsluiten of mee naar huis nemen. Zo glijdt een talentvolle jongen uit het systeem.

De documentaire serie Klassen laat zien dat kinderen structureel worden onder geadviseerd en daarmee op jonge leeftijd al in een hokje worden geplaatst. Aan de andere kant laat de serie ook zien hoe mensen vechten voor het beste voor de leerlingen. De enorm betrokken leerkrachten zijn hier een voorbeeld van. Een van de afleveringen laat zien hoe een juf zelf een nieuw curriculum met internet opdrachten heeft ontworpen na dat ze merkte dat veel leerlingen afhaakten door de grote lappen tekst die ze moesten lezen.

ANYSSA

... IN HET ONDERWIJS

Ook volgt de serie een wethouder die strijd voor meer kansengelijkheid in het onderwijs. Zij vindt dat teveel leerlingen onder geadviseerd worden en daarom wil zij dat leerlingen pas 2 jaar later een advies krijgen. Zelf heb ik mijn twijfels of dat dit de beste manier is om ongelijkheid tegen te gaan. Wordt het probleem dan niet gewoon verplaatst naar 2 jaar later? Ik zou zelf kiezen voor een advies per vak in plaats van alle vakken op het vmbo, havo of vwo. In de serie kwam naar voren dat veel leerlingen een te laag advies krijgen omdat zij de Nederlandse taal niet goed beheersen. Ik denk dat als er per vak geadviseerd wordt dat dit veel leerlingen kan helpen, bijvoorbeeld als je wel heel goed bent in rekenen maar weer want minder sterk in begrijpend lezen, of andersom natuurlijk..

GIANNY

Enquête

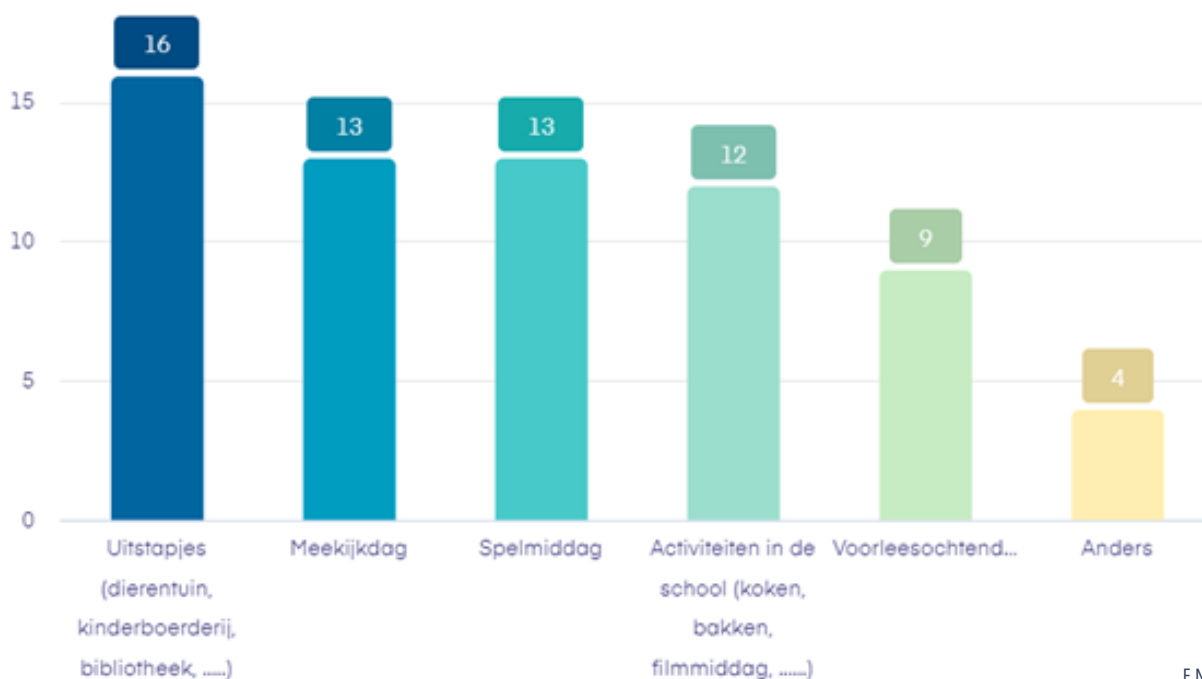
Ingevuld door ouders van
Het Zwanenbos

Tekst: Chris van Veen

Het thema van ons tijdschrift is zoals eerder al benoemd ouderbetrokkenheid. We hebben voor het vormgeven van ons tijdschrift veel hulp gehad vanuit Het Zwanenbos. We hebben verschillende werknemers van Het Zwanenbos geïnterviewd waardoor we een goed beeld konden vormen over hoe de school kijkt naar de ouderbetrokkenheid. Toen wij dit beeld hadden werden we ook heel nieuwsgierig naar hoe de ouders hier zelf naar kijken. We wilden eerst een aantal ouders interviewen. Alleen het nadeel hiervan is dat we maar een paar meningen konden verzamelen. We wilden graag meer informatie zodat we een beter beeld zouden kunnen vormen van wat de ouders zelf denken. Daarom hebben wij een enquête ontworpen. Dit was een online enquête die wij via de website Survivio hebben gemaakt. Deze enquête bestond uit 18 vragen. De ouders konden deze invullen via een link die gemaïld is voor de kerstvakantie. Er hebben een heleboel ouders gereageerd en hier zijn wij erg blij mee. Dus erg bedankt aan de ouders die hier aan meegedaan hebben! Door deze enquête en de interviews met de werknemers van het Zwanenbos hebben wij dus een interessante vergelijking kunnen maken hoe de ouders en de school naar de ouderbetrokkenheid kijken. En verdere uitwerking hiervan is te vinden in het artikel op de volgende pagina "ouderbetrokkenheid maakt verschil in het onderwijs". Hierin wordt gekeken naar de verschillen en de overeenkomsten in de verwachtingen van de ouders en de school wat betreft de ouderbetrokkenheid. Hieronder ziet u een voorbeeldgrafiek van één vraag en de resultaten hiervan.

18. Welke activiteiten zou u graag willen doen met uw kind/kinderen op school?

Ouderbetrokkenheid maakt verschil in onderwijs

Februari, 2021

Tekst: Aysenur Yesiloglu & Vanessa Zimmerman

Vindt u dat u voldoende betrokken bent bij de ontwikkeling van uw kind?

Ouderbetrokkenheid in het onderwijs is een fenomeen dat al enige tijd bestaat. Doordat kinderen de meeste tijd doorbrengen zowel thuis als op school, is het belangrijk dat opvoeders en onderwijsprofessionals samenwerken. Dit resulteert in dat de kinderen beter ontwikkelen en ontplooiën doordat de samenwerking tussen ouders en school passend is (Prins, Wienke, & van Rooijen, 2013).

In dit artikel gaan we ons focussen op de ouderbetrokkenheid van IKC Het Zwanenbos. Hierin gaan we een link leggen tussen de theorie over ouderbetrokkenheid en enquête-uitslagen, waarin de verwachtingen en behoeftes van de ouders naar voren komen. In totaal hebben 22 ouders de enquête ingevuld en hieruit blijkt dat er verschillen in meningen zijn rondom de ouderbetrokkenheid en hoe Het Zwanenbos hiermee omgaat.

In 2019 heeft de gemeente van Zoetermeer een onderwijsachterstandenbeleid ontwikkeld waarin het uitgangspunt is dat iedereen gelijke kansen heeft. In dit beleid wordt benadrukt dat ouderbetrokkenheid bevorderend is bij de (school)loopbaanontwikkeling van hun kind voor onderwijskansen. Hierdoor wordt dit een punt waar de komende jaren aan gewerkt zal worden.

Het Zwanenbos is gevestigd in Zoetermeer en ook daar zal er de komende jaren gewerkt worden aan de punten uit het beleid. De gemeente Zoetermeer streeft naar een integraal ouderbeleid waarbij ouders vanuit meerdere perspectieven worden gezien.

Vindt u dat de ouders voldoende betrokken zijn in uw klas?

Het is van belang dat alle kinderen toegang krijgen tot aanvullende hulpbronnen en netwerken van hun ouders. Om hierin te voorzien moet er oog komen voor het signaleren van kwetsbare situaties op sociaal-maatschappelijk vlak en moet het persoonlijk netwerk van het kind en zijn ouder versterkt worden (Gemeente Zoetermeer, 2019). Vanuit het beleid zien we dat er wordt stilgestaan bij de ouderbetrokkenheid op scholen.

Ook Het Zwanenbos streeft hiernaar en wil zich meer inzetten om de ouderbetrokkenheid te optimaliseren. Het Zwanenbos is een Integraal kindcentrum (IKC). Een IKC is een dag arrangement voor kinderen waar er gewerkt wordt aan leer- en ontwikkelingsachterstanden. Ook is het een manier om alle kinderen samen naar school te laten gaan. Dit wordt gedaan door middel van een samenwerking tussen hbo-pedagogen, leerkrachten en pedagogisch medewerkers die de verschillende ontwikkelingsgebieden gezamenlijk vanuit eigen expertise stimuleren (Veen et al., 2019).

Kinderen grootbrengen is een gedeelde verantwoordelijkheid van burgers, samen vormen zij de pedagogische civil society (PCS). Ouders zijn de eerstverantwoordelijke opvoeders, alleen gaan kinderen naar school, hebben hobby's en spelen in de buurt. Op deze manier komen ze andere mensen tegen waar ze van kunnen leren. De achterliggende visie van PCS is dat een ondersteund sociaal netwerk een belangrijke bijdrage kan leveren aan het welbevinden van gezinnen (Kesselring, de Winter, van Yperen, & Horjus, 2013).

Uit het rapport over wat integrale kindcentra kenmerkt wordt er stilgestaan bij 10 hoofdkenmerken. Een hiervan is het IKC voor ouders als informatiebron en ervaringsdeskundige benadert en hierbij een warme overdracht kan geven. Ook het aanbod voor ouders moet in overleg met hen worden georganiseerd (Veen et al., 2019).

Uit een onderzoek van Lusse (2013) naar het verbeteren van het contact met ouders blijkt dat de betrokkenheid van ouders uit vier dimensies bestaat. De vier dimensies gaan over de manier waarop ouders betrokken zijn bij de school.

- 1 Ouderparticipatie
- 2 Thuisbetrokkenheid
- 3 Samenwerking tussen school en ouders
- 4 Ondersteuning van ouders

Uit de enquête die we hebben uitgezet onder de ouders van Het Zwanenbos blijkt dat de ouderbetrokkenheid invloed heeft op de kinderen. Bij de stelling van de enquête: mijn kind voelt zich beter, is gemotiveerd en haalt betere schoolresultaten als ik betrokken ben bij de school" heeft een groot deel van de respondenten aangegeven dat ze het hiermee eens zijn. Ook geven de respondenten aan dat ze aan meerdere activiteiten meedoen op school zoals de rapportgesprekken, informatieavonden,

contact via de e-mail etc. Door mee te doen aan deze activiteiten voelen 19 van de 22 respondenten zich meer betrokken bij de school- (ontwikkeling) van zijn/haar kind. Vervolgens blijkt uit de enquête dat 11 respondenten wel meedoen met de activiteiten die Het Zwanenbos aanbiedt en 16 respondenten geven werk, zorg voor andere kinderen en familieleden, vervoer en andere redenen aan als verklaring dat ze niet meedoen aan activiteiten. Hieruit kunnen we de ouders van Het Zwanenbos plaatsen in de eerste en tweede dimensie waarbij ouders participeren met de activiteiten op school en hiermee geven ze aan de leer-en loopbaanontwikkeling van hun kind te ondersteunen.

Verwachting ouders

Ouders verwachten dat hun kind bij een lieve en goede docent in de klas zit, zodat hij of zij met plezier naar school gaat en hierdoor op een zinvolle manier nieuwe dingen leert. Voor ouders is het een fijn gevoel als zij tijdig en goed geïnformeerd worden over zowel belangrijke als onbelangrijke zaken. De positieve en negatieve factoren horen zij graag van de docenten, dit aangevuld met concrete adviezen en soms met hulp en tips. Ouders willen door docenten erkend worden als eerste opvoeder. Wanneer het opvoeden even niet goed gaat, hebben ze behoefte aan iemand die naast hen staat en hierbij kan ondersteunen (Kramer, 2014).

Kwartiermaker René Peeters schreef een advies voor versnelling en bestendinging van de samenwerking onderwijs-zorg-jeugd aan de overheid, getiteld 'Met andere ogen'. Hierin benadrukt hij als derde advies dat het betrekken van ouders en kinderen essentieel is om resultaat te behalen bij de samenwerking tussen het onderwijs en (jeugd)-zorg.

Ouders weten het meeste van hun kinderen en kinderen weten heel goed wie zij zelf zijn. Het is geen bestendige oplossing als de ouders en kinderen niet tevreden zijn over de plek die aangeboden wordt in het onderwijs of de zorg. Hierdoor is het belangrijk dat ze niet alleen worden betrokken bij het proces maar ook invloed hebben om verandering te brengen in de praktijk (Peeters, Zunderdorp, Lamers, & Rats, 2018).

Als we terugkijken naar de pedagogische civil society brengt die een nieuwe norm waarbij samenwerking een belangrijk uitgangspunt is. Beroepskrachten zijn vaak geneigd zelf aan de slag te gaan met vragen en problemen in plaats van opvoeders te betrekken bij het proces. Vaak gebeurt dit met de beste bedoelingen, alleen is dit niet de manier. Met samenwerking wordt benadrukt dat (mede)opvoeders geen cliënten zijn, maar partners, en beroepskrachten geen experts zijn, maar met (mede)opvoeders meedenken. Hierbij is het dus van belang dat de beroepskracht niet zelf met oplossingen komt, maar sociale netwerken in staat stelt deze te creëren. Dit kan door als beroepskracht meer aanwezig te zijn in de leefwereld van de opvoeders en ondersteunen in de eigen krachten van de opvoeders (Kesselring et al., 2013).

Verwachting leerkrachten

Leerkrachten verwachten dat ouders de school informeren over de reden van afwezigheid en omstandigheden van de gezinssituatie als er wijzingen plaatsvinden die van belang zijn. Betrokkenheid is een begrip dat vaker is benoemd, ook dit verwachten de leerkrachten van de ouders. Betrokken zijn bij aankomende toetsen, het overhoren van huiswerk en herinneren en controleren van school gerelateerde afspraken.

Aanwezig zijn bij ouder-avonden en rapport besprekingen is een pré, want tijdens deze bijeenkomsten komen belangrijke zaken ter sprake. Een moment om samen te kijken naar de voortgang van het kind en eventuele achterstanden die van pas komen. Ouders kunnen dan met de deskundige bespreken wat er van belang is om eventuele doelen te behalen. Als laatst wordt er verwacht dat ouders op de site van de school inloggen om te controleren of alles goed verloopt (Kramer, 2014).

Na het herzien van de verwachtingen blijkt dat beide partijen verschillen. Het is ook moeizaam voor Het Zwanenbos om aan alle verwachtingen te voldoen. Overigens blijkt uit de enquête dat meer dan de helft van de ouders, die de enquête hebben ingevuld, het eens zijn met de stelling dat Het Zwanenbos voldoende doet aan ouderbetrokkenheid. 7 respondenten vinden het neutraal en 1 van de respondenten is het niet eens met de stelling. Een groot deel van de respondenten voelt zich betrokken bij de begeleiding van hun kind en enkele voelen zich ook betrokken bij de school en de groep waarin hun kind zit. Hiervan voelt alleen één respondent zich betrokken met de wijk/buurt waar de school staat. IKC Het Zwanenbos is een brede buurtschool. In een brede buurtschool wordt er gewerkt aan een brede leer- en leefomgeving. Samenwerking met verschillende organisaties bevordert de brede ontwikkeling van het kind en is laagdrempelig voor ouders. Hierdoor is het belangrijk dat de school samenwerkt met de buurt om aan een breed aanbod te voldoen. Op deze manier zullen de kinderen, maar ook de ouders bewuster worden over de mogelijkheden in hun wijk.

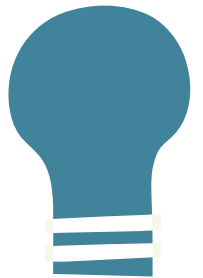
Conclusie

Uit de resultaten kunnen we concluderen dat de ouders vooral verbetering willen in de communicatie met de leerkracht en aandacht voor het welzijn van hun kind. De ouders van Het Zwanenbos willen een betere communicatie met de leerkracht en op deze manier op de hoogte gehouden worden over de ontwikkeling, zowel knelpunten en positieve dingen over hun kind. Hierbij wordt voorgesteld om meerdere contactmomenten in te plannen tussen de rapportgesprekken door (fysiek of via de mail) om op deze manier een update te geven over hoe het gaat met hun kind. Ook willen ze op de hoogte gehouden worden over de begeleiding die hun kind krijgt op school en het opgegeven huiswerk. Daarnaast verwachten ouders dat ze worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind over wat er aan de hand is of wat er gaat gebeuren.

Tevens staan zij open om samen te werken aan het welzijn van hun kind op school. Daarnaast willen enkele ouders ook verbetering op het gebied van de les- en leerstof, activiteiten en duidelijkheid over verantwoordelijkheden, rechten en plichten van school en ouders/verzorgers.

Tot slot blijkt uit de enquête dat alleen één respondent zich betrokken voelt bij de wijk/buurt waar de school staat. Dit betekent dat de rest van de respondenten zich niet zodanig betrokken voelen, terwijl dit een uitgangspunt is van de brede buurtschool, waarbij er samen wordt gewerkt aan een brede leer- en leefomgeving. De ouders zouden meer gemotiveerd moeten worden vanuit de school om zich te betrekken bij de activiteiten en op deze manier deel uit maken van de brede buurtschool.

Literatuur

Fukkink, R., & Oostdam, R. (2016). *Onderwijs en opvoeding in een stedelijke context* (1ste editie). Coutinho. ◆ Gemeente Zoetermeer. (2019, april). *Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Zoetermeer 2019-2022*. Ieder kind gelijke kansen. ◆ Kesselring, M., de Winter, M., van Yperen, T., & Horjus, B. (2013). Allemaal opvoeders in de pedagogische civil society. Naar een theoretisch raamwerk van een ander paradigma voor opgroei en opvoeden. *Pedagogiek*, 33(1), 5-20 ◆ Kramer, N. (2014, 5 september). *Ouders in school*. Scholare. ◆ Lusse, M. (2013). Een kwestie van vertrouwen (1ste editie). Amsterdam University Press. ◆ Peeters, R., Zunderdorp, M., Lamers, M., & Rats, E. (2018, november). *Mét andere ogen*. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten. ◆ Prins, D., Wienke, D., & van Rooijen, K. (2013). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs*. ◆ Veen, A. M., Ledoux, G., Emmelot, Y., Deynoot-Schaub, M. J. J. M. G., Kohnstamm Instituut (Amsterdam), & SCO-Kohnstamm Instituut voor Onderzoek van Opvoeding en Onderwijs. (2019). *Integrale kindcentra over wat hen kenmerkt*. Kohnstamm Instituut.

Vistaco's

Recept van: [lekkerensimpel.nl](https://www.lekkerensimpel.nl) (2020). *Vistaco's*.
van <https://www.lekkerensimpel.com>

Recept voor 2 personen
Tijd: 30 min

Benodigdheden:

- 4 taco's
- 8 vissticks
- 150 gr mais
- 1 avocado
- 75 gr sla
- 100 ml Griekse yoghurt
- 1 tl olijfolie
- 1 tl oregano
- snufje zout en peper

Bereidingswijze:

1. Bak de taco's in de oven.
2. Snijd de avocado in stukjes.
3. Meng de sla, avocado en mais door elkaar.
4. Meng in een aparte kom de yoghurt, olijfolie, oregano en zout en peper.
5. Bak de vissticks in een pan met een beetje olie goudbruin.
6. Vul de taco's met de vissticks, het sla mengsel en de yoghurtsaus.

“ Ouders zijn
altijd betrokken

*alleen uit zich dit op
verschillende manieren*

CAROLIEN GRAVESTEIJN

DE KRACHT LIGT IN SAMENWERKING

IN GESPREK MET CAROLIEN GRAVESTIJN

LECTOR OUDERSCHAP EN OUDERBEGELEIDING

Ouderschap is multitasken

Volgens Dr. Carolien Gravestijn is er vanuit professionals weinig aandacht voor het ouderlijk welzijn dat wordt beïnvloed door levensvaardigheden en het thuisclimaat. "Er is heel veel aandacht voor opvoedvaardigheden vanuit het onderwijs. Daarnaast is er vanuit de hulpverlening de neiging om ouders te beschuldigen op hun opvoedvaardigheden, terwijl het juist belangrijker is om ouders in hun kracht te zetten. Vraag aan de ouders hoe het met hen persoonlijk gaat. Welke persoonlijke vaardigheden hebben ze nodig om het allemaal te redden op die ouderlijke werkvloer? "Dit betreft niet alleen het opvoeden maar ook alle andere ballen die zij in de lucht hebben te houden" aldus Carolien Gravestijn. Op de ouderlijke werkvloer doen ouders veel meer dan alleen opvoeden. Ouders hebben veel ballen in de lucht te houden, want naast ouder zijn zij ook partner, vriend(in), vrijwilliger, buurvrouw/man. Hierdoor benadrukt Carolien Gravestijn dat ouderschap als het ware multitasken is. "Problemen liggen niet zo zeer bij het opvoeden maar het kan ook te maken hebben met financiële problemen, dat de partnerrelatie onder druk staat of dat ze te weinig tijd voor zichzelf hebben waardoor het stressniveau stijgt. Kortom er mag veel meer aandacht komen voor al die andere ballen die ouders in de lucht hebben te houden dan alleen het opvoeden."

**Dr. Carolien Gravestijn studeerde sociale- en
organisatiepsychologie aan de Universiteit
Leiden. Sinds september 2012 is zij lector
Ouderschap en Ouderbegeleiding aan Hogeschool
Leiden.**

Ook tijdens oudergesprekken wordt er weinig stilgestaan bij de invloed vanuit het thuisclimaat op het ouderlijke welzijn." Professionals hebben de neiging om aan ouders te vertellen dat het niet goed gaat met hun kind, terwijl het ook zo belangrijk is om aan die ouder te vragen hoe het thuis gaat." Zo krijg de professional een beter beeld van de thuissituatie. Vaak gaan er andere problemen aan vooraf en zijn de ouders bewust van de problemen rondom hun kind, alleen komen ze er gewoon niet aan toe om aandacht te besteden aan die onderdelen."

Wat kan er vanuit het onderwijs gedaan worden?

"Vooral een oudergerichte benadering. Neem als leerkracht een omgekeerde houding aan en vraag aan de ouders wat zij nodig hebben voor de opvoeding. Op sommige scholen zien we ook de omgekeerde oudergesprekken waarin niet de leraar vertelt hoe het gaat met de leerling maar de ouders. Zij gaan hierbij uit van het perspectief van de ouders. Hoe gaat het met uw kind? Waar loopt u tegenaan? Wat gaat goed? Op het moment dat de ouder het verhaal vertelt kun je daarbij aansluiten als leraar. Op het moment dat je dat doet zal je zien dat de ouders minder snel in de weerstand gaan, integendeel je ziet dat ze zich open stellen en een open gesprek is dan mogelijk." stelt Carolien Gravestijn voor.

Hierbij benadrukt ze de dat het contact met de ouders als een professionele samenwerking is. "Het is niet zo van belang dat jij de deskundige bent, want de ouders zijn de ervaringsdeskundige, zij kennen hun kind het best. Op het moment dat je die ouder erkent in zijn of haar ervaringsdeskundigheid zal je zien dat de ouder jou als leraar ook serieuzer neemt wat betreft jouw eigen deskundigheid. Dus een houding aannemen waarbij je laat zien dat je betrokken bent bij de ouder en het kind én oprecht interesse toont in wat hen bezighoudt."

Ook geeft Carolien Gravestijn het belang van een goede samenwerking aan, "hulpverleners en leraren kunnen een hoop toevoegen aan de ontwikkeling van het kind. Wat het exact is, is moeilijk in kaart te brengen. De kracht ligt in samenwerking. De meest effectieve manier is dat de school samen met de ouders kijkt waar het kind tegenaan loopt en hoe ze gezamenlijk het kind kunnen ondersteunen. Op deze manier is er ook dezelfde taal richting het kind en dat is heel belangrijk voor het effect op de ontwikkeling van het kind."

Vraag het aan de ouders

CAROLIEN GRAVESTIJN

Zijn er niet betrokken ouders?

“Mijn visie is dat ouders altijd betrokken zijn bij hun kind. Het kan niet zo zijn dat jij zegt dat ouders niet betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kinderen, dat klopt pertinent niet. Dat is wel iets wat scholen soms zeggen en dan corrigeer ik ze erop, want iedere ouder is betrokken. Een belangrijke vraag is: hoe kan het dat bijvoorbeeld ouders in grotere aantallen aangeven dat ze erg worstelen met de opvoeding van hun kinderen en dat de scholen aangeven dat ouders niet komen opdagen. Daarvoor heb je de ouders zelf nodig. Het is belangrijk om aan die ouders te vragen wat maakt dat zij niet komen. Is dat een te volle agenda? Zijn dat gevoelens van schuld, schaamte?”

We moeten los van het idee dat wij het gaan invullen voor ouders, vraag het aan de ouders, communiceer met ouders, vraag waarom ze niet komen. Ik zou zeggen ga op huisbezoek, benader de individuele ouder en probeer een beeld te krijgen van wat hen weerhoudt om te komen en dan weet je het pas echt. Uiteindelijk denk ik dat we als samenleving verantwoordelijk zijn hiervoor. Gevoelens van schaamte en schuld bij ouders kan je voorkomen door het weg te nemen. We moeten als professionals onszelf keer op keer duidelijk maken dat er meerdere factoren zijn, dan alleen de opvoeding, die het kind beïnvloeden. Op het moment dat ouders die insteek hebben dan zullen ze zich durven kwetsbaar op te stellen en zal je zien dat het gevoel van schaamte ook wegvalt. Dus echt vanuit de gelijkwaardigheid en niet-beschuldigend het gesprek aangaan met de ouders zijn de belangrijkste componenten.”

Samenwerking tussen ouders en school

Dr. Carolien Gravestijn accentueert dat de inspraak van ouders het uitgangspunt is voor een goede samenwerking voor de ontwikkeling van het kind. “In de communicatie vanuit de school richting de ouders is het belangrijk om aan de ouders zelf te vragen wat zij nodig hebben, want we hebben heel sterk de neiging om voor ouders in te vullen.” Tijdens het interview geeft Carolien Gravestijn ook meerdere malen aan dat huisbezoeken het meest effectieve middel is om ouders te bereiken en onderlinge betrokkenheid te vormen.

“In sommige buurten/gemeentes helpt het om een huiskamer te hebben binnen de school. Wat een manier kan zijn voor het bevorderen van het contact tussen de ouders. Een andere manier, die meer tijdsinvestering eist, zijn de huisbezoeken. Vroeger was het heel gewoonlijk om op huisbezoek te gaan. Tegenwoordig komt het niet meer vaak voor. Het probleem is hierbij dat de leerkrachten van hulpverleners te horen krijgen dat ouders huisbezoeken intimiderend ervaren, maar het is belangrijk om het aan de ouder zelf te vragen.

Als leerkracht kan je, na een huisbezoek, bellen om het bezoek te evalueren met de ouder. Het is vaak ook niet zo zeer het huisbezoek dat ze intimiderend vinden, maar de manier waarop je de ouder aanspreekt. Overigens ook hoe gewoon de huisbezoeken zijn op een school. Als de huisbezoeken standaard worden ingesteld op school, zullen deze minder intimiderend zijn. Op het moment dat het een open gesprek is zal het ook minder intimiderend zijn. Tot slot is het ook mogelijk om de ouder individueel te benaderen en te vragen welke manier prettig is en hierbij te benadrukken dat het voor de ontwikkeling van hun kind belangrijk is om elkaar even te spreken. Dus spreek de ouder aan op zijn ervaring en geef aan dat jij als school die ervaring nodig hebt.”

Onderwijs op afstand

Gedurende de lockdown is onderwijs op afstand wel het meest normale geworden voor de kinderen. Dr. Carolien Gravestijn heeft met betrekking tot de ouderbetrokkenheid een aantal tips gegeven om aandacht te schenken aan het welzijn van ouders en de ouderbetrokkenheid te optimaliseren. “Houd het lijntje kort en probeer te bellen. Door alleen te vertellen wat het kind thuis allemaal moet doen, schieten de ouders compleet in stress en zullen ze gaan afhaken. Vraag aan de ouders hoe zij het redden en of zij nog iets nodig hebben om hun kind te ondersteunen bij de lessen. Als school hoef je niet alle problemen op te lossen maar kan je ook ouders onderling met elkaar in contact brengen. Op deze manier kunnen ze steun bij elkaar vinden.”

Aanbod voor professionals

Het lectoraat Ouderschap en Ouderbegeleiding heeft op basis van resultaten uit verschillende onderzoeksprojecten een aanbod (o.a. trainingen en workshops) ontwikkeld voor professionals die met ouders werken, bijvoorbeeld op school, in het jongerenwerk, bij een buitenschoolse opvang of kinderopvang.

Workshop oudergerichte kijk

Hoe kun je als professional effectief en constructief met ouders communiceren? Hoe kun je hun deskundigheid en input inzetten om het ouderschap te versterken? Deze praktische training geeft deze handvatten en is geschikt voor leerkrachten, hulpverleners en pedagogisch medewerkers in de (buitenschoolse) kinderopvang.

Voor meer informatie over het aanbod voor professionals kunt u contact opnemen met Carolien Gravestijn via gravestijn.c@hsleiden.nl.

FUDGE BROWNIE

Recept van: van Daalen Buissant des Amorie, S & J. (2020) *Lekker & simpel zoet*. Bertram + de Leeuw Uitgevers Bv

Recept voor 10 personen
Tijd: 20-25 min + 30 min oventijd

Benodigdheden:

- 125 gram boter + boter om in te vetten
- 150 gram pure chocolade
- 1 theelepel vanille aroma
- 200 gram suiker
- 2 eieren
- 100 gram bloem
- 1 eetlepel cacaopoeder
- ¼ theelepel bakpoeder
- 100 gram melkchocolade

Extra
benodigdheden:
• ovenschaal

Bereidingswijze:

1. Verwarm de oven voor op 180 °C.
2. Smelt de boter en de pure chocolade in een pan.
3. Voeg daarna de vanille aroma en suiker toe. Meng één voor één de eieren door het beslag. Schep daarna de bloem, cacaopoeder en de bakpoeder erdoor.
4. Hak de melkchocolade in stukjes en meng ook door het beslag.
5. Vet de ovenschaal in met een beetje boter.
6. Bak de brownie ongeveer 30 minuten in de oven.
7. Haal daarna de brownie uit de oven. Laat deze eerst even afkoelen. Daarna kan de brownie in stukken worden gesneden.

SPELLETJES MIDDAG

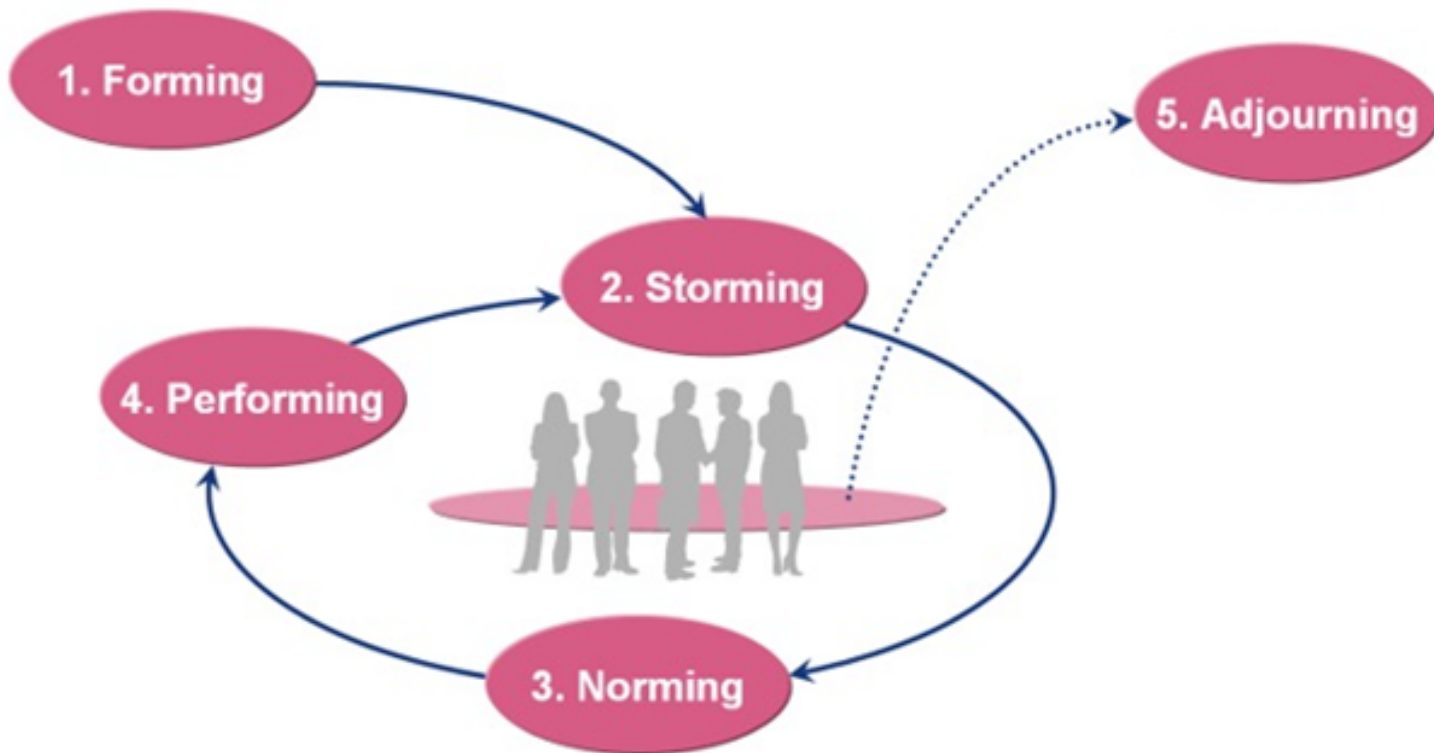
Wij hebben van IKC Het Zwanenbos begrepen dat zij graag de ouderbetrokkenheid willen verbeteren. Maar ook van de ouders hebben wij signalen ontvangen dat de communicatie vanuit de school wat te wensen overlaat. Punten die meerdere malen naar voren kwamen uit een enquête die wij naar de ouders hebben gestuurd zijn dat zij graag ook op de hoogte willen worden gehouden van positief nieuws over hun kind en dat zij behoefte hebben aan meer contact momenten met de leerkrachten.

Wij hebben hieruit de conclusie getrokken dat de ouderbetrokkenheid niet zo zeer het knelpunt is maar eerder de communicatie tussen de medewerkers van de school en de ouders. Hierom presenteren wij een idee voor een activiteit dat de communicatie tussen ouders en medewerkers kan bevorderen. Ons idee is om een spelmiddag te organiseren voor ouders en medewerkers, die door de kinderen begeleid kan worden. Hierdoor komen de ouders en leerkrachten per klas met elkaar in contact in een andere context dan voor hen gebruikelijk is. Hierdoor kunnen zij als persoon verbinding zoeken met elkaar los van de rol als ouder of medewerker.

Deze activiteit kan pas uitgevoerd worden als de corona maatregelen niet meer gelden. Het doel van de spelmiddag is om de dynamiek tussen de ouders en leerkrachten te bevorderen. De kinderen die bij elkaar in de klas zitten vormen natuurlijk een groep, maar alle ouders van die kinderen en de leerkrachten kunnen ook als een groep worden gezien. Er is sprake van een groep wanneer twee of meer mensen een gezamenlijk doel nastreven. In dit geval willen de ouders en de medewerkers het beste voor de kinderen. Een bekende theorie over groepsdynamiek is die van Tuckman (1965). Hij stelt dat groepen verschillende fases doorlopen waarin zij zich met specifieke vragen bezighouden en dat dit het gedrag van de groep beïnvloedt. Deze 5 fases worden nu kort toegelicht.

De Forming is een periode van oriëntatie en testen van elkaar, van onzekerheid waarin de groepsleden hun plaats in de groep en de procedures en regels van de groep proberen te bepalen. Tijdens de Storming ontstaan er problemen: groepsleden gaan zich verzetten tegen de invloed van de groep en het uitvoeren van taken. De leden confronteren elkaar met hun verschillen en het oplossen van conflicten vraagt veel aandacht. Tijdens de Norming bereiken de groepsleden een zekere consensus over de rolstructuur en de groepsnormen. De groepscohesie en de betrokkenheid bij de groep nemen toe.

In de Performing verstaan de groepsleden de kunst van het samenwerken. De groepsleden ontwikkelen meer flexibelere vormen van samenwerking om de groepsdoelen te bereiken. Bij de Adjourning is de taak volbracht, het contact vermindert, en de groep valt uit elkaar. Dit is bijvoorbeeld aan het einde van het schooljaar.

De spelmiddag is bedoeld om de groep van ouders en leerkrachten uit de stormingfase en in de norming fase te brengen. Idealiter wordt zo'n spelmiddag aan het begin van het schooljaar georganiseerd, zodat er tijdens de Forming al verwachtingen naar elkaar kunnen worden uitgesproken en er een gezamenlijke normen gevormd kunnen worden. Uiteindelijk moeten de leerkrachten en de ouders een team vormen. Ze hebben tenslotte ook een gezamenlijk doel, namelijk het beste willen voor de kinderen. Daarom stellen wij voor om per klas, de kinderen de spel middag te laten organiseren en begeleiden. Om een klimaat van veiligheid en vertrouwen te scheppen kan er gewerkt worden met de Ring-methode. De Ring-methode is opgebouwd uit vijf fasen, die de structuur vormen waarbinnen de ontmoeting plaatsvindt.

De spelmiddag is bedoeld om de groep van ouders en leerkrachten uit de stormingfase en in de norming fase te brengen.

Fase 1: Spel

De bijeenkomst start met een openingsactiviteit, ook wel een energizer genoemd. De energizer is een spel met eerdere functies, de deelnemers komen los van eerdere activiteiten en maken contact met elkaar.

Fase 2: Opwarmer

De opwarmer vormt de aanloop naar het centrale thema van de bijeenkomst. De activiteiten in deze fase zijn erop gericht het thema te introduceren. De deelnemers verkennen het thema en wisselen daarover informatie met elkaar uit.

Fase 3: kern

De kern is een plenaire activiteit. Deelnemers worden uitgenodigd om te vertellen, naar elkaar te luisteren en tips uit te wisselen. Omdat het hier om een spelmiddag gaat kan dit ook in de vorm van een spel.

Fase 4: uitloper

De uitloper is gericht op het afronden van het inhoudelijke deel van de bijeenkomst. De uitloper nodigt uit om het thema op een positieve manier af te sluiten.

Fase 5: Spel

De middag wordt ten slotte afgesloten met een niet inhoudelijk spel, die de overgang naar de volgende les of activiteit mogelijk maakt.

Hieronder volgt een voorbeeld van hoe deze 5 fases van de spelmiddag kunnen worden ingevuld.

Fase: 1 spel

De middag wordt geopend met een enigizer die gericht is op kennismaking. Een manier om dat te doen is met deze variatie op de stoelendans.

Alle deelnemers zitten in op een stoel in een kring. Een iemand staat in het midden van de kring en vertelt iets over zichzelf, bijvoorbeeld ik hou van chocola. Alle andere deelnemers die ook van chocola houden moeten nu opstaan van hun stoel en op een andere stoel gaan zitten. Ook de persoon die eerst in het midden stond probeert een stoel te bemachtigen. Uiteindelijk blijft er weer iemand over die in het midden van de kring staat, die iets over zichzelf kan vertellen.

Fase 2: opwarmer

Er wordt nogmaals uitgelegd wat het doel is van de middag en waarom er is besloten om deze middag te organiseren.

Fase 3: kern

Om het doel van de middag succesvol te bereiken is het belangrijk dat er serieus in gesprek wordt gegaan en dat er gezamenlijke doelen/ regels worden opgesteld. Het is hierbij belangrijk dat het gesprek een dialoog blijft en geen discussie wordt. Het kan hierbij handig zijn om van te voren (gezamenlijk) een aantal regels op te stellen zoals, je mag geen 'ja maar' zeggen, we laten elkaar uitspreken, we respecteren ieders mening.

Om het misschien wat gevoelige onderwerp wat luchtiger te maken kunnen de ouders en medewerkers daarnaast ook samenwerkingsspelletjes doen en daarna gezamenlijk reflecteren over wat wel en niet hielp bij de samenwerking. Hieronder worden enkele voorbeelden van samenwerkingsspelletjes beschreven bijvoorbeeld aan weersinvloeden.

UITEINDELIJK MOETEN DE LEERKRACHTEN EN DE OUDERS EEN TEAM VORMEN"

Door het misschien wat gevoelige onderwerp wat luchtiger te maken kunnen de ouders en medewerkers daarnaast ook samenwerkingsspelletjes doen en daarna gezamenlijk reflecteren over wat wel en niet hielp bij de samenwerking. Hieronder worden enkele voorbeelden van samenwerkingsspelletjes beschreven.

Menselijke knoop: Alle deelnemers lopen met de handen omhoog naar elkaar en pakken elkaars handen vast. Vervolgens moeten zij door met elkaar te overleggen, maar zonder handen los te laten, uit de knoop zien te komen.

Luisterend tellen: Bij dit spel moeten de deelnemers gezamenlijk tot 10 tellen. De spelleider begint met 1, waarna een deelnemer moet reageren met 2, en een andere deelnemer weer met 3, enzovoorts. Echter zodra er twee of meer deelnemer tegelijk een getal noemen, moeten zij weer bij 1 beginnen.

Fase 4: uitloper

Deze fase kan worden gebruikt voor een evaluatie van de middag. Wat ging er goed en wat ging er minder goed? Hoe was de sfeer? Welke input is er naar voren gekomen? Welke vervolgacties kunnen er genomen worden? Dit kan gedaan worden door iedereen een evaluatie formulier te laten invullen. Als deze formulieren anoniem zijn kan dit helpen om de deelnemers vrijer te laten voelen waardoor zij eerlijker antwoord geven, in plaats van sociaal wenselijke antwoorden. Het kan ook goed zijn om bepaalde punten ook plenair te bespreken.

Fase 5: spel

Om de middag af te sluiten kunnen de deelnemers een gezelschap spel spelen. Dit geeft hen ook de mogelijkheid om nog even na te praten over de middag.

WIL JE DE STEM VAN OUDERS IN DE SCHOOL VERSTERKEN?

Vacature
medezeggenschapsraad

**WIJ ZOEKEN
JOU!**

Het Zwanenbos zoekt nog een ouder die mee wil denken in de medezeggenschapsraad. Wij zoeken een ouder die graag meedenkt over de school en hoe dingen worden aangepakt.

Maar wat doet de raad nou precies? De raad is er om mee te denken over uiteenlopende zaken en dit te presenteren aan het bestuur en de directie. Het kan bijvoorbeeld gaan over hoe de groepen verdeeld worden voor het nieuwe schooljaar, er wordt gekeken naar voorstellen van de directeur om hier passend advies op te geven of er wordt kritisch gekeken naar wat alle ouders willen middels een enquête die de medezeggenschapsraad samenstelt. Ook wordt bijvoorbeeld gesproken over de inrichting van een groen speelplein.

In de medezeggenschapsraad krijgt iedereen een bepaalde functie zoals notulist of voorzitter van de vergadering. Vaak is de directeur aanwezig tijdens de vergaderingen maar is hij geen onderdeel van de raad. Het kan ook voorkomen dat de raad zaken wil bespreken zonder de aanwezigheid van de directeur, op deze momenten is de directeur afwezig.

De raad heeft voor de rest van het schooljaar nog een aantal vergaderingen gepland. Op 15 maart, 29 maart, 10 mei en 14 juni komt de raad voor dit schooljaar nog samen. De vergadering start elke keer om 19:30 en is openbaar, u bent van harte welkom.

DENK MEE OVER:

- **INDELING VAN HET SCHOOLPLEIN**
- **BESLUITVORMING**
- **VERDELING VAN DE GROEPEN IN HET NIEUWE SCHOOLJAAR**

De raad is vertegenwoordigd door drie medewerkers van Het Zwanenbos, dit zijn: Bhart Moti, Daisy van Mil en Monique Kok. Momenteel hebben twee ouders zich aangemeld voor de raad en we zoeken nog een derde ouder die een leuke bijdrage kan leveren.

Als ouder in de medezeggenschapsraad bent u een vertegenwoordiger van alle ouders op school en kunt u verschil maken in hoe er zaken worden aangepakt.

**LIJKT U DIT WAT? DAN
KUNT U DIT AANGEVEN
DOOR EEN MAIL TE STUREN
NAAR
ZWANENBOS@OPOZ.NL.**

BLADERDEEG MET FRUIT

Recept van: lekkerensimpel.nl (2020). *Bakjes van bladerdeeg met fruitsalsa.* van <https://www.lekkerensimpel.com>

Benodigdheden:

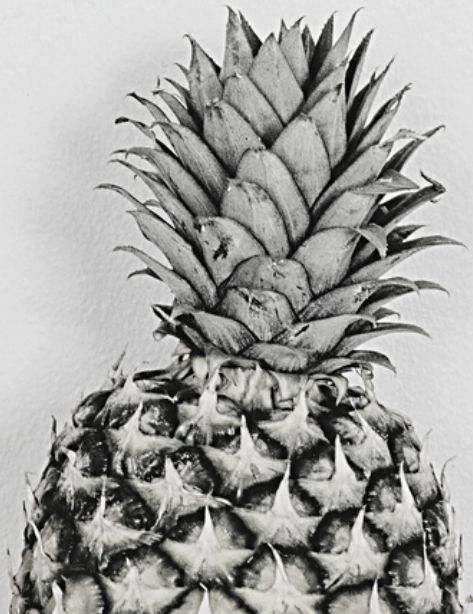
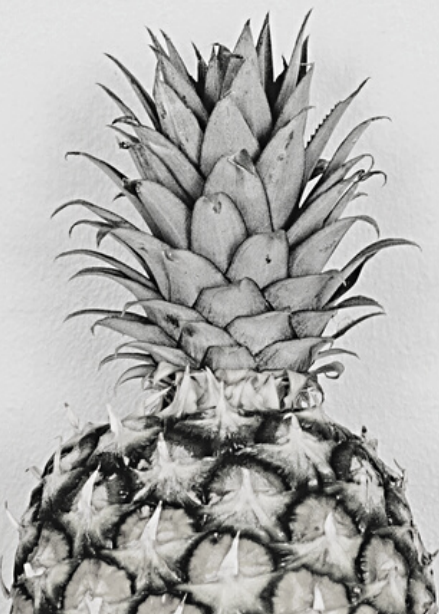
- 1 (gele) kiwi
- handje aardbeien
- 75 gr mango
- 125 gr mascarpone
- 30 gr poedersuiker
- 1 tl vanille aroma
- 6 plakjes bladerdeeg
- bakpapier en rijst

Bereidingswijze:

Recept voor 6
bladerdeegbakjes
Tijd : 20 min + 15
min in de oven

1. Verwarm de oven voor op 220 °C
2. Vet 6 muffinvormpjes in met een beetje olie, dit zodat het bladerdeeg niet vast blijft zitten.
3. Doe een plakje bladerdeeg in een muffinvorm. Druk met je vingers het bladerdeeg aan en prik met een vork wat gaatjes in het deeg.
4. Knip wat bakpapier in stukken en leg een stukje in het bladerdeegbakje. Vul dit met een beetje rijst. Dit zorgt ervoor dat het bladerdeeg niet omhoog komt als het in de oven gaat.
5. Bak de bladerdeegbakjes 15-20 min in de oven.
6. Meng ondertussen de mascarpone met de poedersuiker en vanille aroma met een mixer.
7. Snijd de kiwi, aardbeien en mango in stukjes.
8. Haal het bakpapier en de rijst voorzichtig uit de bladerdeegbakjes. Laat de bladerdeegbakjes eerst goed afkoelen voordat je ze vult met de mascarpone en het fruit.

Tiplijstje Zoetermeer

Activiteiten om samen met je kinderen in en rondom Zoetermeer te doen

Nationaal Videogame Museum

Dit is een leuke activiteit om te doen als je kinderen hebt die van gamen houden. In dit museum kom je meer te weten over videogames en beleef je de geschiedenis, maatschappelijke en culturele kant van videogames. Dit museum is voor kinderen van jong tot oud en de kinderen kunnen hier ook veel ervaren. Het museum werkt in tijdssloten van 2 uur. De kosten zijn als volgt:

Ticket tijdslot 2 uur: €10,-

Ticket tijdslot 4 uur: €15,-

Ticket tijdslot 6 uur: €20,-

Ticket tijdslot 8 uur: €22,50

Ticket tijdslot 10 uur: €25,-

Ticket kinderfeestje: €12,50

Meer informatie is te vinden op

<https://www.nationaalvideogamemuseum.nl/>

SnowWorld Zoetermeer

Houden jij en je kinderen van skiën of snowboarden? Of zouden jullie het heel graag willen leren? Dat kan bij SnowWorld. Met een aanbod van verschillende lessen en pistes kun je je hier een hele dag vermaken.

Daarnaast is er ook nog een restaurant waar je met een kopje warme chocomelk kunt opwarmen na het afdalen van de pistes. Naast de reguliere tickets voor de toegang in SnowWorld kun je ook voordeelkaarten of cadeau kaarten kopen. Meer informatie op <https://www.snowworld.com/zoetermeer/nl>

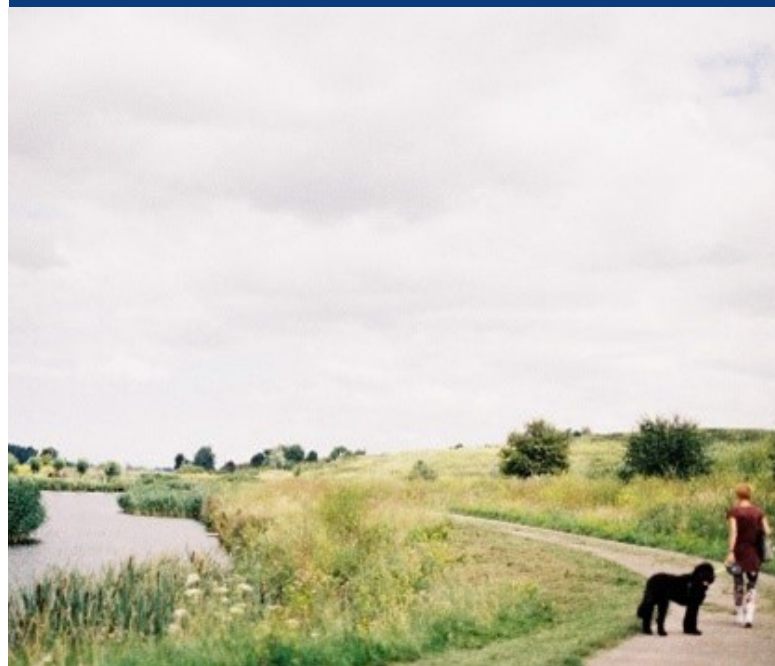
Het Westerpark

Het Westerpark is een park waar veel te doen en te beleven is. Er is veel natuur te vinden en het is een mooi wandelgebied. Ook zijn er veel andere dingen zoals sportvelden, golfbanen, bowlingbanen, een speeltuin en picknickvelden. Je kunt je hier dus de hele dag vermaken samen met je kinderen.

Het Buytenpark

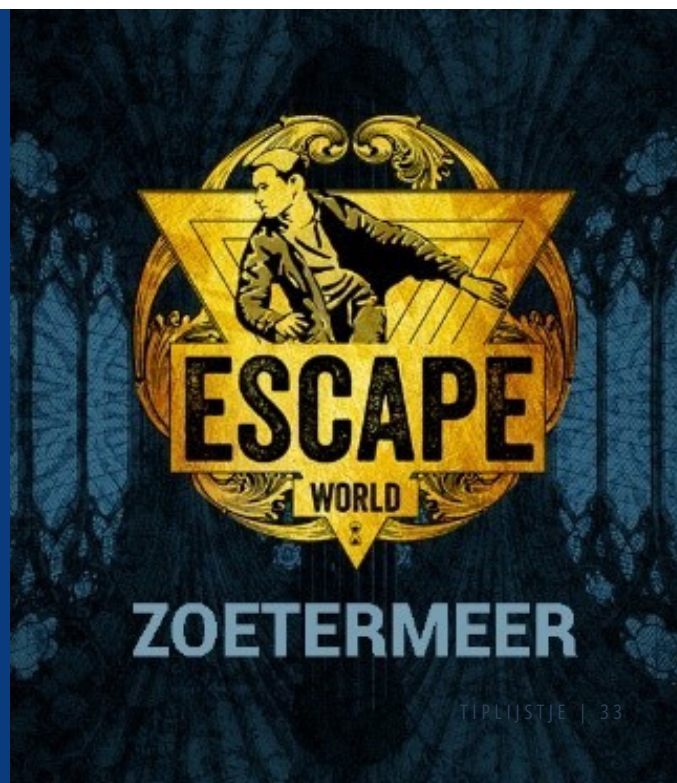
Dit is een heerlijke plek om tot rust te komen. Je kunt hier samen met je kinderen mooie wandelroutes lopen. Het is een heuvelachtig landschap en je kinderen kunnen zich hier ook goed vermaken. Voor kinderen is het een heerlijk park om te spelen en bijvoorbeeld lekker te voetballen.

Escapeworld Zoetermeer

Escapeworld is een escaperoom. Door verschillende opdrachten en raadsels uit te voeren moet je er samen voor zorgen om binnen de tijd uit de kamer te komen.

Ook organiseert escapeworld kinderfeestjes voor kinderen vanaf 9 jaar, dit is vanaf 15 euro per persoon. Meer informatie is te vinden op de website: <https://www.escapeworld.nl>

Ouderbetrokkenheid nummer 1

Februari 2021

Redacteurs:

Aysenur Yesiloglu

Savina Tsiridis

Vanessa Zimmerman

Chris van Veen

Evelien Somers

Voor vragen neem contact op met Ottelie
Overeijnder op o.overeijnder@opoz.nl

Adres: Kerkenbos 24-26, 2716 PH
Zoetermeer

Telefoon: (079) 351 76 88

Mail: zwanenbos@opoz.nl

Jaarlijks gepubliceerd door de minor Brede Buurtschool

Alle rechten voorbehouden.

EEN TIJDSCHRIFT VOOR OUDERS & PROFESSIONALS

Het Zwanenbos